

Bruxelles, 2. srpnja 2019.
(OR. en)

10160/19

ECOFIN 615
UEM 218
SOC 467
EMPL 356
COMPET 496
ENV 587
EDUC 302
RECH 335
ENER 339
JAI 697
FSTR 118
REGIO 154

NAPOMENA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Odbor stalnih predstavnika / Vijeće
Br. dok. Kom.:	9931/19 - COM(2019) 507 final
Predmet:	Preporuka za PREPORUKU VIJEĆA o Nacionalnom programu reformi Irske za 2019. i davanje mišljenja Vijeća o Programu stabilnosti Irske za 2019.

Za delegacije se u prilogu nalazi navedeni nacrt preporuke Vijeća, kako su ga revidirali i usuglasili različiti odbori Vijeća na temelju Prijedloga Komisije COM(2019) 507 final.

PREPORUKA VIJEĆA

od ...

o Nacionalnom programu reformi Irske za 2019. i davanje mišljenja Vijeća o Programu stabilnosti Irske za 2019.

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 121. stavak 2. i članak 148. stavak 4.,

uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EZ) br. 1466/97 od 7. srpnja 1997. o jačanju nadzora stanja proračuna i nadzora i koordinacije ekonomskih politika¹, a posebno njezin članak 5. stavak 2.,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1176/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. studenoga 2011. o sprečavanju i ispravljanju makroekonomskih neravnoteža², a posebno njezin članak 6. stavak 1.,

uzimajući u obzir preporuku Europske komisije,

uzimajući u obzir rezolucije Europskog parlamenta,

uzimajući u obzir zaključke Europskog vijeća,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora za zapošljavanje,

uzimajući u obzir mišljenje Gospodarskog i financijskog odbora,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora za socijalnu zaštitu,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora za ekonomsku politiku,

---

¹ SL L 209, 2.8.1997., str. 1.

² SL L 306, 23.11.2011., str. 25.

budući da:

- (1) Komisija je 21. studenoga 2018. donijela Godišnji pregled rasta, čime je označen početak europskog semestra za koordinaciju ekonomskih politika za 2019. U njemu je posebna pozornost posvećena europskom stupu socijalnih prava, koji su Europski parlament, Vijeće i Komisija proglasili 17. studenoga 2017. Prioritete Godišnjeg pregleda rasta potvrdilo je Europsko vijeće 21. ožujka 2019. Komisija je 21. studenoga 2018. na temelju Uredbe (EU) br. 1176/2011 ujedno donijela Izvješće o mehanizmu upozoravanja, u kojemu se navodi da je Irska jedna od država članica za koje će se provesti detaljno preispitivanje. Istog je dana Komisija donijela i Preporuku za preporuku Vijeća o ekonomskoj politici europodručja, koju je Europsko vijeće potvrdilo 21. ožujka 2019. Vijeće je 9. travnja 2019. donijelo Preporuku o ekonomskoj politici europodručja³ („Preporuka za europodručje za 2019.”) u kojoj je utvrđeno pet preporuka za europodručje („preporuke za europodručje”).
- (2) Kao država članica čija je valuta euro te s obzirom na blisku međusobnu povezanost ekonomija u ekonomskoj i monetarnoj uniji, Irska bi trebala osigurati punu i pravodobnu provedbu Preporuke za europodručje za 2019., kako je navedeno u preporukama 1. i 3. u nastavku. Konkretno, usmjeravanjem ekonomske politike povezane s ulaganjima na određena područja i uvođenjem poreznih mjera doprinijet će se rješavanju druge preporuke za europodručje u vezi s poticanjem ulaganja, poboljšanjem javnih financija i borbom protiv agresivnog poreznog planiranja.

---

³ SL C 136, 12.4.2019., str. 1.

- (3) Izvješće za Irsku za 2019. objavljeno je 27. veljače 2019. U izvješću je ocijenjen napredak Irske u smislu preporuka za tu zemlju koje je Vijeće donijelo 13. srpnja 2018.⁴, mjera poduzetih slijedom preporuka za Irsku donesenih prethodnih godina te napredak Irske u ostvarenju njezinih nacionalnih ciljeva u vezi sa strategijom Europa 2020. Izvješće sadržava i detaljno preispitivanje na temelju članka 5. Uredbe (EU) br. 1176/2011, čiji su rezultati također objavljeni 27. veljače 2019. Komisija u svojoj analizi zaključuje da u Irskoj postoje makroekonomske neravnoteže. Konkretno, zbog visoke razine javnog i privatnog duga i neto vanjskih obveza Irska je podložna negativnim šokovima, ali varijable toka nastavile su se poboljšavati. Razina privatnog duga još je visoka, ali gospodarski rast i dalje doprinosi njezinu smanjenju. Aktivnosti multinacionalnih poduzeća i dalje utječu na korporativni dug. Čini se da je dug kućanstava uglavnom u skladu s temeljnim pokazateljima, iako je visok u odnosu na raspoloživi dohodak. Predviđa se nastavak trenda smanjenja državnog duga, a deficit se približava uravnoteženom stanju. Cijene stambenih nekretnina već nekoliko godina ubrzano rastu, ali je taj rast nedavno usporio. Na njihov rast najviše utječe ograničena ponuda i nema jasnih dokaza precijenjenosti. Iako je razina neprihodonosnih kredita još visoka, zabilježen je njezin daljnji pad, dok se dugoročne dospjele nepodmirene obveze sporije smanjuju.
- (4) Irska je 17. travnja 2019. dostavila svoj Nacionalni program reformi za 2019., a 29. travnja 2019. svoj Program stabilnosti za 2019. Kako bi se uzela u obzir njihova povezanost, oba su programa ocijenjena istodobno.

---

⁴ SL C 320, 10.9.2018., str. 27.

- (5) Pri programiranju u okviru europskih strukturnih i investicijskih fondova („ESI fondovi”) za razdoblje 2014. – 2020. u obzir su uzete relevantne preporuke za pojedinu zemlju. Kako je predviđeno člankom 23. Uredbe (EU) br. 1303/2013 Europskog parlamenta i Vijeća⁵, ako je to nužno radi potpore provedbi relevantnih preporuka Vijeća, Komisija od države članice može zatražiti da preispita svoj sporazum o partnerstvu i relevantne programe te predloži izmjene u vezi s njima. Komisija je dodatne pojedinosti o tome kako bi primijenila tu odredbu pružila u smjernicama o primjeni mjera kojima se učinkovitost ESI fondova povezuje s dobrim gospodarskim upravljanjem.
- (6) Irska je trenutačno obuhvaćena preventivnim dijelom Pakta o stabilnosti i rastu te podliježe pravilu o dugu. Vlada u svojem Programu stabilnosti za 2019. predviđa da će se ukupni saldo povećati na 0,2 % bruto domaćeg proizvoda (BDP) u 2019. te se potom nastaviti postupno povećavati kako bi u 2023. dosegnuo 1,3 % BDP-a. Na temelju ponovno izračunanog strukturnog salda⁶ planira se da će se srednjoročni proračunski cilj, tj. strukturni deficit od 0,5 % BDP-a, ostvariti do 2020. Prema Programu stabilnosti očekuje se da će udio duga opće države u BDP-u u 2019. pasti na 61,1 % te nastaviti se smanjivati kako bi u 2023. iznosio 51,6 %. Navedene proračunske projekcije temelje se na uvjerljivom makroekonomskom scenariju. S druge strane, nisu dovoljno precizirane mjere potrebne da bi se ostvarili planirani ciljevi u pogledu deficita od 2020. nadalje.

---

⁵ Uredba (EU) br. 1303/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o utvrđivanju zajedničkih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu, Europskom poljoprivrednom fondu za ruralni razvoj i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo i o utvrđivanju općih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo te o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1083/2006 (SL L 347, 20.12.2013., str. 320.).

⁶ Ciklički prilagođen saldo bez jednokratnih i privremenih mjera koji je Komisija ponovno izračunala koristeći se zajednički dogovorenim metodologijom.

- (7) Vijeće je 13. srpnja 2018. Irskoj preporučilo da u 2019. ostvari svoj srednjoročni proračunski cilj. To je u skladu s maksimalnom stopom nominalnog rasta neto primarnih državnih rashoda⁷ od 7 % u 2019., što odgovara dopuštenom pogoršanju strukturnog salda od 0,3 % BDP-a. Na temelju proljetne prognoze Komisije za 2019. očekuje se da će Irska u 2019. udovoljiti preporučenoj fiskalnoj prilagodbi.
- (8) Irska bi u 2020. trebala ostvariti svoj srednjoročni proračunski cilj. Na temelju proljetne prognoze Komisije za 2019. to je u skladu s maksimalnom stopom nominalnog rasta neto primarnih državnih rashoda od 3,7 %⁸, što odgovara godišnjoj strukturnoj prilagodbi od 0,7 % BDP-a. Predviđa se da će Irska ostvariti srednjoročni proračunski cilj. Predviđa se da će se dug opće države i dalje stabilno smanjivati, u većoj mjeri nego što je to određeno zahtjevima iz pravila o dugu. Općenito, Vijeće smatra da se očekuje da će Irska u 2019. i 2020. biti usklađena s odredbama Pakta o stabilnosti i rastu. S obzirom na razliku između vrijednosti BDP-a i nacionalnog outputa u Irskoj te povezani učinak na udio duga u BDP-u te postojeće cikličke uvjete u toj zemlji i povećane vanjske rizike važno je sve neočekivane prihode iskoristiti za daljnje smanjenje udjela duga opće države.

---

⁷ Neto primarni državni rashodi sastoje se od ukupnih državnih rashoda bez rashoda za kamate, rashoda za programe Unije koji su u cijelosti usklađeni s prihodima iz fondova Unije i nediskrecijskih promjena u rashodima za naknade za nezaposlenost. Nacionalno financirane bruto investicije u fiksni kapital izgladuju se tijekom četverogodišnjeg razdoblja. Uračunane su diskrecijske mjere na prihodovnoj strani ili povećanja prihoda propisana zakonom, dok se jednokratne mjere na prihodovnoj i rashodovnoj strani poništavaju. Referentnim mjerilom za rashode za Irsku odražava se prilagodba kojom se ispravlja anomalija referentne stope potencijalnog rasta u desetogodišnjem razdoblju do koje je došlo zbog iznimno velikog rasta realnog BDP-a u 2015. Komisija je slijedila pristup koji su primijenila irska tijela pri proračunskim izračunima za 2017. i uzela u obzir prosjek stopa potencijalnog rasta u 2014. i 2016.

⁸ U 2019. referentnim mjerilom za rashode odražava se prilagodba kojom se ispravlja anomalija referentne stope potencijalnog rasta u desetogodišnjem razdoblju do koje je došlo zbog iznimno velikog rasta realnog BDP-a u 2015.

- (9) Javne financije dodatno su se poboljšale zahvaljujući snažnom rastu outputa, no rizici od nestabilnosti prihoda i dalje su prisutni te još ima prostora za povećanje otpornosti prihoda na gospodarske fluktuacije i negativne šokove. Ograničavanjem opsega i broja poreznih rashoda i proširenjem porezne osnovice povećala bi se stabilnost prihoda u slučaju gospodarske nestabilnosti. Iako je Irska povećala nižu stopu poreza na dodanu vrijednost za turističke djelatnosti, neke nedavno uvedene porezne mjere bile su usmjerene na smanjenja i olakšice. Povrh toga, u Irskoj još ima prostora za poboljšanje načina na koji se njezinim poreznim sustavom može doprinijeti ostvarenju okolišnih ciljeva. Takva bi nastojanja mogla uključivati smanjenje subvencija za fosilna goriva i slanje jačeg cjenovnog signala ulagačima planskim povećavanjem poreza na ugljik tijekom idućeg desetljeća.
- (10) Borba protiv agresivnog poreznog planiranja ključna je za povećanje djelotvornosti i pravednosti poreznih sustava, kao što je potvrđeno u Preporuci za europodručje za 2019. Zbog učinaka prelijevanja među državama članicama koji proizlaze iz strategija agresivnog poreznog planiranja poreznih obveznika zakonodavstvo Unije potrebno je dopuniti koordiniranim djelovanjem na razini nacionalnih politika. Irska je poduzela mjere protiv agresivnog poreznog planiranja, ali visoka razina plaćanja naknada za licenciju i dividendi kao postotka BDP-a upućuje na to da se poduzeća koriste irskim poreznim propisima kako bi provodila agresivno porezno planiranje. Ograničena primjena poreza po odbitku na „izlazna” plaćanja (tj. plaćanja rezidenata Unije rezidentima trećih zemalja) naknada za licenciju i kamata koja izvršavaju poduzeća sa sjedištem u Irskoj može dovesti do toga da ta plaćanja posve izbjegnu oporezivanje ako se ujedno ne oporezuju u državi primatelja plaćanja.

- (11) Rizici za dugoročnu fiskalnu održivost povezani s troškovima starenja stanovništva i dalje su prisutni. Predviđa se da će se potrošnja za zdravstvo povećati s 4,1 % BDP-a u 2016. na 5,1 % u 2070., pri čemu bi vrhunac od 5,2 % trebala dosegnuti u 2063. Iako neki aspekti zdravstvenog sustava u Irskoj dobro funkcioniraju ili su se poboljšali, sustav je neučinkovit, s poteškoćama zadovoljava potražnju i ne pruža koordiniranu, integriranu skrb. Kako bi ublažila učinke sve većih pritisaka potražnje, irska vlada odobrila je provedbenu strategiju *Sláintecare* i osnovala Ured za provedbu programa *Sláintecare* s ciljem sveobuhvatne reforme i modernizacije irskih zdravstvenih i socijalnih usluga tijekom sljedećih 10 godina. Planirana reforma vjerodostojan je pokušaj stvaranja opće dostupnog i održivog zdravstvenog sustava, zadovoljenja potražnje sve starijeg stanovništva i preusmjerenja pružanja skrbi na zajednicu, uz veći naglasak na prevenciju. Time će se vjerojatno smanjiti oslanjanje na akutnu skrb, čime će zdravstvo postati troškovno učinkovitije. Međutim, provedba je ugrožena zbog poteškoća s kojima se zdravstveni sustav suočava u rješavanju dvostrukog tržišta zdravstvenog osiguranja i učinkovitim upravljanju svojim proračunom, uspješnosti i radnom snagom u kratkoročnom razdoblju. Kratkoročne troškove potrebno je jednako tako ograničiti kako bi se ostvarila dugoročna vizija programa *Sláintecare*.
- (12) Unatoč prošlim nastojanjima vlade da ograniči rashode za javne mirovine, očekuje se znatno povećanje ukupnog deficita mirovinskog sustava u dugoročnom razdoblju zbog predviđenog povećanja rashoda za mirovine s 5 % BDP-a u 2016. na 6,6 % u 2070., pri čemu se vrhunac od 7,5 % očekuje u 2053. Potpuna i pravodobna provedba predstavljenog plana mirovinske reforme ključna je za ostvarivanje veće fiskalne održivosti irskog mirovinskog sustava.

- (13) Veća ulaganja u vještine, obrazovanje i osposobljavanje te socijalnu uključenost ključna su za poboljšanje produktivnosti i dugoročnog uključivog rasta u Irskoj. Zbog smanjenja ponude radne snage te nedostatka vještina i njihove neusklađenosti s potrebama tržišta rada u određenim sektorima potrebno je doprijeti do neaktivnih skupina potencijalnih radnika i ulagati u nedovoljno iskorišteni ljudski kapital. Trebalo bi promicati dokvalifikaciju te obrazovne programe i strukovno osposobljavanje bolje uskladiti s potrebama tržišta rada. S obzirom na mali postotak radne snage s osnovnim digitalnim vještinama potrebna su daljnja ulaganja u osposobljavanje na radnom mjestu i dokvalifikaciju odrasle radne snage. Ulaganja u pristup kvalitetnoj i cjenovno pristupačnoj skrbi o djeci te uvođenje nacionalnog programa skrbi o djeci doprinijet će povećanju prilično niske stope zaposlenosti žena. Stopa sudjelovanja osoba s invaliditetom na tržištu rada među najnižima je u Europi. Broj osoba koje žive u kućanstvima s niskim intenzitetom rada i dalje je među najvišima u Uniji, zbog čega su potrebne integriranije i ciljanije strategije aktivacije kako bi se pružila potpora toj posebnoj skupini.
- (14) Razdoblje niske razine ulaganja nakon ekonomske krize utječu na dostupnost cjenovno pristupačnog socijalnog stanovanja i odgovarajuće infrastrukture u području čistog prijevoza i energije, vode i ultrabrzog širokopojasnog interneta, što stvara prepreke poslovnim ulaganjima. Povrh toga, tijekom petogodišnjeg razdoblja snažno su se povećale emisije stakleničkih plinova u cestovnom prometu. Bolja infrastruktura mogla bi uz prostorno planiranje biti glavni čimbenik povećanja stambene ponude, privatnih ulaganja i produktivnosti, čime bi se osigurao uravnotežen regionalni gospodarski razvoj. Povezivost prilagođena budućim potrebama i dostatne digitalne vještine i dalje su ključne kako bi domaća poduzeća učinkovito iskorištavala digitalne tehnologije, kao i za uspješan domaći sektor informacijske i komunikacijske tehnologije. Još su prisutni znatni izazovi u pogledu pristupa ultrabrzom širokopojasnom internetu, posebno u ruralnim područjima. Više infrastrukturnih ulaganja u čistu energiju, čist i javni prijevoz i vodne usluge te intenzivnija nastojanja u području dekarbonizacije, energetske učinkovitosti, energije iz obnovljivih izvora i kružnoga gospodarstva pomogli bi Irskoj da uspješno prijeđe na niskougljično i okolišno otporno gospodarstvo.

- (15) Iako bi uvođenje nacionalnog razvojnog plana na kraju moglo rezultirati osiguravanjem dodatne osnovne infrastrukture, slab kapacitet građevinskog sektora mogao bi biti prepreka njezinoj pravodobnoj izgradnji. Nadalje, diversifikacijom pomorskog prometa i energetske veza s kontinentalnom Europom mogla bi se povećati otpornost gospodarstva na vanjske šokove. Irska dosad nije uspjela odvojiti svoj gospodarski rast od emisija stakleničkih plinova i onečišćivača zraka. Emisije stakleničkih plinova stalno se povećavaju, posebno u prometu, poljoprivredi, energetici i izgrađenom okolišu. Ako ne ostvari napredak u tom području, Irska će teže ispunjavati svoje obveze prema Uniji, a povećat će i troškove budućeg djelovanja.
- (16) Cijene nekretnina i dalje se povećavaju zbog kroničnog manjka ponude i povećanja potražnje. Iako se 2017. nije činilo da su stambene nekretnine precijenjene, otvara se pitanje njihove cjenovne pristupačnosti. Manjak stambene ponude utječe i na socijalno stanovanje zbog nedostatnih ulaganja i u zadnjem je desetljeću sve izraženiji. Iako se potražnja za socijalnim stanovanjem procjenjuje na oko 72 000 jedinica, u 2019. planira se izgraditi samo njih 10 000. Pomoć u okviru irskog programa naknada za stanovanje (Housing Assistance payment (HAP)) ili programa naknada za najam (Rental Accommodation Scheme (REP)) dobit će 17 000 kućanstava, ali to bi moglo dovesti do dodatnog povećanja najamnina na tržištu privatnih nekretnina na kojem je ponuda već ograničena. U velikom broju socijalnih stanova, osobito na području Dublina, živi premali broj osoba s obzirom na veličinu stambenih jedinica, djelomice zbog zastarjelih praksi nasljeđivanja. Neprikladna kombinacija vrsta dostupnog socijalnog stanovanja i vrlo ograničena količina cjenovno pristupačnog i troškovno učinkovitog smještaja čimbenici su koji dodatno pogoršavaju situaciju. Zbog toga stalno raste broj osoba i obitelji u smještaju za krizne situacije, a broj beskućnika u veljači 2019. dosegao je rekordnu razinu.

- (17) Poticanje produktivnosti domaćih poduzeća koja se temelji na inovacijama ključno je za potporu snažnijem i otpornijem rastu produktivnosti u zemlji. Rashodi za istraživanje i razvoj u poduzećima i dalje se povećavaju, ali su i dalje ispod prosjeka Unije te su vrlo koncentrirani u društvima u stranom vlasništvu. Postoji prostor za preoblikovanje politika u području inovacija kako bi se bolje poduprla irska mala i srednja poduzeća (MSP). Neizravna potpora (tj. porezni odbici) i dalje su glavni instrument javne potpore istraživanju i razvoju u Irskoj (čini 80 % ukupne javne potpore). Jače veze između multinacionalnih i domaćih poduzeća mogle bi doprinijeti širenju inovacija u cijelom gospodarstvu. Povrh toga, inovacijski potencijal povećao bi se i tješnjom suradnjom poduzeća i javnih istraživačkih centara.
- (18) Iako su razine javnog istraživanja i razvoja i dalje zabrinjavajuće niske (1,05 % BDP-a u odnosu na prosjek Unije od 2 %), nedavno usvojeni program „Future Jobs Ireland 2019” obećavajući je okvir za poticanje inovacija i tehnoloških promjena te za poboljšanje produktivnosti malih i srednjih poduzeća. Međutim, za njegovu potpunu provedbu bit će potrebno znatno povećati javne rashode za istraživanje i inovacije te nedavno doneseni program pretočiti u konkretne mjere politika. Zasad u tom ambicioznom popisu mjera još nedostaju važne pojedinosti i precizni datumi provedbe. Na primjer, kad je riječ o djelovanjima predviđenima za 2019. nisu utvrđene nikakve mjere za povećanje dostupnosti dugoročnih vlasničkih ulaganja kako bi se domaćim poduzećima pomoglo da prošire poslovanje; u kombinaciji politika za poticanje malih i srednjih poduzeća na ulaganja u nove tehnologije porezni odbitak kombinira se s neporeznim poticajima kako bi se MSP-i potaknuli na ulaganja u inovacije, ali je i dalje nepoznat relativni opseg tih mjera. Programom „Future Jobs Ireland 2019” nisu obuhvaćene specifične mjere ni rezultati za smanjenje razlika između Irske i drugih država članica EU-a kad je riječ o uvođenju širokopojasnih mreža prilagođenih budućim potrebama u skladu s ciljevima Unije u pogledu gigabitnog društva do 2025. Nacionalnim planom za razvoj širokopojasnog pristupa trebalo bi se doprinijeti uklanjanju tih razlika.

- (19) U Irskoj su prisutne znatne regionalne razlike koje se u zadnjem desetljeću povećavaju. Irska ima dosta velike regionalne ekonomske razlike u BDP-u po stanovniku u usporedbi s drugim državama članicama. Od 2000. do 2016. BDP po stanovniku u regijama Southern i Eastern povećao se za 74 %, odnosno 63 postotna boda više nego u regijama Border, Midland i Western, a povećanje se ubrzalo nakon 2012. Do 2016. BDP po stanovniku u regijama Southern i Eastern bio je 2,6 puta veći od onog u regijama Border, Midland i Western. Područje Dublina, u kojem je koncentrirano 40 % stanovništva Irske, doprinijelo je rastu BDP-a sa 62 postotna boda u razdoblju između 2000. i 2016.
- (20) Regulatorne prepreke poduzetništvu (posebno neki propisi o poslovnim nekretninama i pravnim uslugama) negativno utječu na ulazak poduzeća na tržište i izlazak s njega, pa tako i na produktivnost domaćih irskih poduzeća. Prepreke ulasku na maloprodajna tržišta predstavljaju izazov. Irska je među prvih pet zemalja s najvećim brojem postupovnih zahtjeva u vezi s otvaranjem maloprodajnih mjesta. Trgovci na malo suočavaju se s postupovnim preprekama koje usporavaju i povećavaju troškove otvaranja novih trgovina i mogu negativno utjecati na strukturu i dinamiku tržišta.
- (21) Provedba novog Zakona o uređenju pravnih usluga još nije započela jer se i dalje znatno kasni s uvođenjem propisa, iako su pripremna savjetovanja u tijeku. I dalje je neizvjesno hoće li se pravicima omogućiti izravan profesionalni pristup sporovima i hoće li se pravnim osobama omogućiti da postanu partneri u svim vrstama odvjetničkih ureda. Potrebno je, međutim, izbjeći pretjerano složena pravila o radu i upravljanju za multidisciplinarne urede. Ambiciozna provedba reformi otvorenog tipa u vrhu je prioriteta. Inicijativom „Ambition 2.3” u okviru programa „Future Jobs Ireland 2019” trebali bi se rješavati problemi troškova pravnih usluga; međutim, ostvarenje jedinog rezultata za 2019. nije sigurno, dok je sam vremenski okvir nejasan. Odgodama u provedbi te reforme dodatno se doprinosi visokim troškovima pravnih usluga u Irskoj, na štetu poduzeća, posebice malih i srednjih, i pojedinaca. Budući da pravne usluge čine važan input za druge poslovne usluge, ograničenja u tom sektoru doprinose visokom trošku drugih usluga (npr. osiguranja).

- (22) Udjeli neprihodonosnih kredita i dalje se smanjuju – do četvrtog tromjesečja 2018. smanjili su se za 4,4 postotna boda na 5,5 %. Banke su na dobrom putu da ispune svoje ciljeve u pogledu smanjenja neprihodonosnih kredita zahvaljujući prodaji portfelja, restrukturiranju i rastu cijena nekretnina. Zakašnjela plaćanja dugoročnih hipotekarnih kredita (čije dospijeće premašuje dvije godine) i dalje su relativno velika, što doprinosi tome da je udio neprihodonosnih kredita i dalje iznad prosjeka europodručja. Predložen je niz inicijativa i nacrtu zakona, kao što je zakon „bez suglasnosti nema prodaje”, kako bi se uhvatilo ukoštac sa socioekonomskim posljedicama rješavanja problema neprihodonosnih kredita, među ostalim za ranjiva kućanstva. Kreditni registar počeo je u 2018. potpuno djelovati za potrošačke kredite te će biti ključan u procjeni sposobnosti dužnika da servisiraju svoje dugove. Postupci u slučaju nesolventnosti i primjena sudskih i izvansudskih mogućnosti rješavanja zakašnjelih plaćanja i dalje su ograničeni. Uz istodobno oslanjanje na inicijative za ranjiva kućanstva, pri čemu se ne stvaraju neopravdane prepreke za rješavanje neprihodonosnih kredita, daljnje smanjenje zakašnjelih plaćanja dugoročnih hipotekarnih kredita ostaje izazov i zahtijeva stalno praćenje.
- (23) Programiranje fondova Unije u razdoblju 2021. – 2027. moglo bi doprinijeti uklanjanju nekih nedostataka utvrđenih u preporukama, a osobito u područjima iz Priloga D izvješću za Irsku za 2019. To bi Irskoj omogućilo da na najbolji način iskoristi ta sredstva u utvrđenim sektorima, vodeći računa o regionalnim razlikama.
- (24) Komisija je u okviru europskog semestra 2019. provela sveobuhvatnu analizu ekonomske politike Irske i objavila je u izvješću za Irsku za 2019. Ocijenila je i Program stabilnosti za 2019. i Nacionalni program reformi za 2019. te mjere poduzete kao odgovor na preporuke upućene Irskoj prethodnih godina. Komisija je u obzir uzela ne samo njihovu važnost za održivu fiskalnu i socioekonomsku politiku u Irskoj nego i njihovu usklađenost s pravilima i smjernicama Unije jer je ukupno gospodarsko upravljanje u Uniji potrebno ojačati uključivanjem doprinosa na razini Unije u buduće nacionalne odluke.
- (25) Uzimajući u obzir tu ocjenu, Vijeće je ispitalo Program stabilnosti za 2019. i mišljenja⁹ je da se očekuje da će Irska biti usklađena s odredbama Pakta o stabilnosti i rastu.

---

⁹ Na temelju članka 5. stavka 2. Uredbe (EZ) br. 1466/97.

(26) Uzimajući u obzir detaljno preispitivanje koje je provela Komisija i tu ocjenu, Vijeće je ispitalo Nacionalni program reformi za 2019. i Program stabilnosti za 2019. Preporuke Vijeća donesene na temelju članka 6. Uredbe (EU) br. 1176/2011 sadržane su u preporukama 1. i 3. u nastavku. Tim se preporukama doprinosi i provedbi Preporuke za europodručje za 2019., posebice provedbi druge preporuke za europodručje. Fiskalnim politikama iz preporuke 1. u nastavku doprinosi se, među ostalim, rješavanju neravnoteža povezanih s visokim državnim dugom,

PREPORUČUJE da Irska u 2019. i 2020. poduzme djelovanja kojima je cilj:

1. Ostvariti srednjoročni proračunski cilj u 2020. Iskoristiti neočekivane prihode za brže smanjenje udjela duga opće države. Smanjiti opseg i broj poreznih rashoda i proširiti poreznu osnovicu. Nastaviti uklanjati značajke poreznog sustava koje mogu olakšati agresivno porezno planiranje i pogotovo se usredotočiti na izlazna plaćanja. Riješiti očekivano povećanje rashoda povezanih sa starenjem stanovništva povećanjem troškovne učinkovitosti sustava zdravstvene zaštite i potpunom provedbom planirane mirovinske reforme.
2. Pružiti prilagođenu podršku aktivnoj integraciji i olakšati dokvalifikaciju, posebno za ranjive skupine i osobe koje žive u kućanstvima s niskim intenzitetom rada. Povećati pristup cjenovno pristupačnoj i kvalitetnoj skrbi o djeci.
3. Usmjeriti ekonomsku politiku povezanu s ulaganjima na prelazak na niskougljično gospodarstvo i energetska tranziciju, smanjenje emisija stakleničkih plinova, održivi prijevoz, vodnu i digitalnu infrastrukturu te cjenovno pristupačno socijalno stanovanje, uzimajući u obzir regionalne razlike. Provesti mjere, uključujući mjere u okviru strategije „Future Jobs”, za diversifikaciju gospodarstva i poboljšanje produktivnosti irskih poduzeća, posebno malih i srednjih, primjenom instrumenata izravnijeg financiranja za poticanje istraživanja i inovacija te smanjenjem regulatornih prepreka poduzetništvu.

Sastavljeno u Bruxellesu

Za Vijeće

Predsjednik